

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. a)

Limba și literatura română

Testul 16

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Mi-aș dori o chilie goală, cu un scaun și o masă rustică, să mă pot aduna, să-mi recapitulez viața [...] în pragul vârstei de 70 de ani. Dar nu e cu putință. Am un program zilnic de îndeplinit. Mă așteaptă soroacele* de tot felul, trăiesc coșmarul fiecărui termen ce mi-am luat singur, nebănuind că ele se strâng în jurul meu, mă leagă fedeleș și nu mă lasă în voia visării și a hoinăreliei. Dacă aș fi liber, cum mi-aș mai lua lumea în cap! Aș porni în voia întâmplării, prin Bucureștii aceștia în care m-am născut, dar nu-i cunosc îndeajuns, să le străbat străzile vechi, cu colțuroase caldarâmuri de piatră, cu aspecte provinciale, cu colțișoare de grădină, să-mi deștept amintirile în ritmul pasului și să mă trezesc la o altă vârstă, când am mai trecut pe lângă același gard vechi și mi-a furat privirea o mușcată în fereastră, cu farmecul ei vetust*.

Nu sunt nici cincizeci de ani de când s-au ridicat în București primele blocuri, în stil cubist. Dacă nu mă înșel, întâiul a fost acela de pe podul Izvor, la colț de stradă, pe cheiul Dâmboviței, cu un brâu de balcoane circulare la fiecare cat, stârnind uimirea generală. Cred că al doilea a fost la colțul bulevardului Magheru cu strada Mercur. Pe locul casei lui Alexandru Marghiloman [...] s-a ridicat impunătoarea clădire care se cheamă astăzi cinematograful Patria. Ambele blocuri au fost ridicate de Horia, nepotul lui Ion Creangă și fiul căpitanului. Era un uriaș blând, cu ochii mici, isteți, aidoma genialului humuleștean, numai că n-avea barbă și mustăți. Venea zilnic la cafeneaua Corso și se așeza tăcut la „masa inteligenței”, să asculte glumele lui Tudor Mușatescu și ale lui Puiu Iancovescu. Arhitectul s-a grăbit să moară în jurul vârstei de cincizeci de ani, ca și bunicul său. I-a fost dat unuia să dea expresia cea mai artistică și personală unui mănunchi de basme populare, menite să fie admirate în lumea întreagă, iar celuilalt, paradoxal, să încerce a schimba fața veche a Capitalei noastre, dându-i peste cap tradițiile, rectificându-i fizionomia, într-un cuvânt, modernizând-o. Celelalte „bloace”, cum le spuneau bucureștenii argotic, n-au mai impresionat pe nimeni. Numai cine n-a vrut nu și-a ridicat casă în stilul cel nou, căruia i se mai zice „funcțional”. Până și cei mai modești cetățeni de astăzi beneficiază de o „garsonieră” sau de un apartament într-un bloc nou dintr-un cartier ridicat de curând și de dimensiunile unui oraș. Nu puțini sunt însă acei ce-și amintesc cu duioșie de cocioaba lor, din care i-a scos planul de sistematizare a Capitalei, pentru a fi „demolată”.

M-am născut și am copilărit în Bucureștii cei vechi, de trei sute de mii de locuitori, numai în centru canalizat și electrificat. Pe strada aceea, astăzi cu numele Grigore Alexandrescu, pe atunci Clopotarii Noi, nu se trăsese nici canal, nici fir electric. Puține erau curțile cu cișmele. Sacagiii* își debitau de două ori pe zi marfa, curată și rece. Felinarele, aprinse seara cu prăjina și stinse la fel în zorii zilei, pâlăpâiau alene.

Șerban Cioculescu, *Amintiri*

*soroc – termen fixat pentru săvârșirea unei acțiuni sau pentru îndeplinirea unei obligații

*vetust – învechit, demodat

*sacagiu – persoană care transporta în trecut apă (potabilă) cu sacaua, pentru a o vinde

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *mi-aș lua lumea în cap*. **6 puncte**
2. Menționează vârsta lui Șerban Cioculescu atunci când s-au construit primele blocuri în București. **6 puncte**
3. Precizează o asemănare existentă între Ion Creangă și nepotul său, arhitectul Horia Creangă, justificându-ți răspunsul cu o secvență din text. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care primele blocuri în stil cubist, construite în București, au stârnit uimirea generală. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o caracteristică a Bucureștiului vechi, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă acceptarea prea multor sarcini devine sau nu o povară, raportându-te atât la informațiile din fragmentul prezentat, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, două modalități de caracterizare a personajului dintr-un text dramatic, identificate în fragmentul de mai jos.

ACTUL I SCENA I

BUIAC, CASIERUL, JEAN GOLDENBERG, DIDI, ANGELA, SUBDIRECTORUL
(*Afară de Mitică Popescu, toți funcționarii lucrează la locurile lor. Intră subdirectorul.*)

SUBDIRECTORUL (*mic, uscat, cu o bărbuță dură și cărunț, cu ochelarii încrunțați, plimbă, după ce vede locul lui Mitică gol, o privire cercetătoare. Vorbește cu un pronunțat accent ardelenesc.*): Unde-i domnul Mitică Popescu? Bun. Să-i spuneți să mă caute îndată ce vine. (*Către Buiac:*) Mă reped cu mașina până la minister. Dacă sosesc cei doi negustori din Galați, să mă aștepte.

BUIAC (*tip de flăcău crescut din plin, sănătos, ardelean și el, dar cu mai puțin accent*): Da, domnule subdirector.

JEAN (*[...] După ce se asigură prudent că subdirectorul a plecat*): S-a cam ars amicul Mitică. Dacă intri în cleștele ăsta cu ochelari, proastă afacere.

ANGELA (*de optsprezece ani, frumoasă, dulce și bună*): Săracul!

Camil Petrescu, *Mitică Popescu*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text narativ studiat*, aparținând lui Liviu Rebreanu sau lui G. Călinescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului narativ ales într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două episoade/secvențe relevante pentru tema textului narativ ales;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul narativ ales (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțele comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseuul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.